

Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry:n toimintakertomus 2017

Hyväksytty SKTL ry:n kevätkokouksessa 24.3.2018.

1 Yleistä

Liiton toimintaa ohjaa sääntöjen tarkoituksena, 2 §: ”Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto on aatteellinen yhdistys, jonka tarkoituksena on vahvistaa kääntäjien ja tulkkien ammatillista identiteettiä, ammattitaitoa ja -etiikkaa, edistää kääntämisen ja tulkkauksen alalla toimivien henkilöiden yleisiä ja yhteisiä ammatillisia toimintaedellytyksiä, edistää kääntämistä ja tulkausta osana Suomen kulttuuria, toimia kääntäjien ja tulkkien koulutuksen hyväksi, edistää kääntäjien ja tulkkien kotimaista ja kansainvälistä yhteistoimintaa, edistää Yhdistyneiden Kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön, Unescon, Nairobissa vuonna 1976 hyväksymän kääntäjiä ja tulkkeja sekä kääntämistä ja tulkausta koskevan suosituksen noudattamista ja toteuttamista Suomessa.”

Perustettu 1955

Jäseniä 1842

Jaostoja 5

Paikallisosastoja 3

Järjestettyjä tilaisuuksia koko vuonna 104

Jaettuja palkintoja ja tunnustuksia 5

Toimikuntien ja työryhmien aktiiveja 50

Kansallisia yhteistyöelimiä, joihin osallistutaan säännöllisesti 14

Jäsenyyksiä kansainvälisissä järjestöissä ja yhteistyöelimissä 9

1.1 Kääntäminen ja tulkaus suomalaisessa yhteiskunnassa

Suomea ja suomalaista kulttuuria ei historiallisesti – eikä nykyisessä muodossakaan – olisi oikeastaan olemassa ilman kääntämistä ja tulkausta. Kulttuurivaihtoa on tapahtunut kautta aikain, ja lisäksi niin valtion- kuin kunnallishallintokin on viestinyt kansalaisille eri kielillä, mikä väistämättä on tarkoittanut sitä, että muun muassa lakeja, tiedonantoja ja ohjeita on sekä käännetty että tulkattu.

Kansainvälinen kulttuuri- ja tiedonvaihto edellyttävät ammattitaitoisia kääntäjiä ja tulkkeja. Kirjallisuuden kääntäminen lienee av-kääntämisen ohella suurelle yleisölle käännosalan ammateista tutuin. Vaikka käännetyn kirjallisuuden nimikkeiden määrä onkin hieman laskenut viime vuosina, Suomessa kustannetun käännöskirjallisuuden osuus on säilynyt merkittävänä

Sivu 1/17

koko 2000-luvun ajan, noin 20 prosentissa vuosina 2000–2015 julkaistuista ja tilastoiduista teoksista. (Lähde: Kansalliskirjasto/Tilastokeskus.) Viime aikoina on käyty keskustelua käännetyn tietokirjallisuuden merkityksestä uuden tiedon ja uusien tieteellisten teorioiden kantajana.

Valtaosa Suomeen levitykseen tulevista elokuva- ja tv-tuotannoista tekstitetään ainakin kahdella kielellä, suomeksi ja ruotsiksi, ja etenkin kulttuuri- ja viihdeteollisuudessa käytetään paljon av-kääntäjiä. Teatterit ja ooppera käyttävät monikielistä tekstitystä yhä useammin, ja peliteollisuus on jo jonkin aikaa muodostanut oman käännösmarkkinansa.

Merkittävä, joskaan ei suurelle yleisölle niin ilmeinen kääntämisen osa-alue ovat lukemattomat erilaiset asiatekstit, joita käännetään kansainvälisen ja kotimaisen liike-elämän, hallinnon, politiikan, kulttuurielämän ja viihdemaailman tarpeisiin. Mediatalojen kansainvälistyminen on johtanut mm. siihen, että Suomessa julkaistaan yksittäisten käännösmartikkelien lisäksi useita lähes kokonaan muista kielistä käännettyjä aikakaus- ja harrastelehtiä.

Suomessa järjestetään vuosittain satoja tieteellisiä konferensseja (Lähde: Taloustutkimus Oy, Kongressit Suomessa 2013) sekä runsaasti tilastoimattomia kansainvälisiä kokouksia, jotka vaihtelevat luonteeltaan poliittisista neuvotteluista opintokäynteihin ja kulttuurivierailuihin. Suomesta tehdään myös erittäin paljon vierailuja muihin maihin, ja sekä valmistelut että itse kokoustoiminta vaativat paljon käännoistyötä ja hyvin usein tulkkausta.

Lakisääteistä käänno- ja tulkkaustoimintaa ovat auktorisoitu kääntäminen ja rekisteröityjen oikeustulkki-toiminta. Suomen kääntäjien ja tulkki-liitto on edustettuna näitä koskevissa pysyvissä lautakunnissa ja toimikunnissa. Valtionhallinnon käänno- ja tulkkauspalvelut kuuluvat hankintalain piiriin, ja vuonna 2017 valtion yhteishankintayksikkö Hansel kilpailutti käänno- ja tulkkauspalveluiden kilpailuttaminen lykkäytyi vuodelle 2018. Molempien kilpailutusten valmisteluissa SKTL oli asiantuntijan roolissa kuultavana.

Maahanmuuton ja turvapaikanhakijoiden määrän kasvun myötä alkanut tulkkaustarpeiden kasvu hiipui jonkin verran edellisiin vuosiin verrattuna ja painopiste siirtyi tulkkauspalveluiden laadun tarkasteluun. Niin asioimis- kuin oikeustulkkauskin laatu sai jonkin verran huomiota viestimissä. SKTL osallistui keskusteluun ja painotti kaikkien osapuolten vastuuta käyttää päteviä tulkkeja. Vuonna 2016 Opetushallitukseen perustettuun oikeustulkki-rekisteriin saatiin lisää tulkkeja, ja rekisterin karttuminen edistää merkittäväällä tavalla paitsi oikeustulkki-toiminnan heidän asiakkaittensa, niin viranomaisien kuin yksityishenkilöidenkin oikeusturvaa.

Rekisteri on kannustanut monia tulkkeja hakeutumaan tarvittavaan koulutukseen, ja näyttötutkintoon valmentavaa koulutusta tarjotaan useissa keskeisissä kielissä. Lisäksi yliopistot ja korkeakoulut yhdistivät voimansa oikeustulkki-erikoistumiskoulutuksen kehittämiseksi. Suomen kääntäjien ja tulkki-liitto oli myös aktiivisesti mukana uuden koulutuksen suunnittelun ohjausryhmässä, ja loppuvuodesta 2017 saatiin tieto siitä, että koulutus oli saanut rahoituksen.

Samaan aikaan kääntämisen ja tulkkauksen opetus oli murroksessa osana lukuisia yliopistomaailmaa kohdanneita muutoksia. Käännöstieteen opetus painottuu yliopistoissa yhä vahvemmin maisterivaiheen opintoihin, ja aiemman viiden sijasta käännöstieteen opetusta annetaan vuoden 2017 syksystä alkaen enää neljässä yliopistossa. Konferenssintulkin koulutusta Suomessa ei ole annettu enää kymmeneen vuoteen, mutta asioimistulkkauksen opetus on vahvistunut ammattikorkeakoulutasolla.

Kääntämisen ja tulkkauksen voidaan siis sanoa läpäisevän kaikki yhteiskunnan toiminnot kulttuurista ja tieteestä viranomais toimintaan ja liike-elämään. Silti itse kääntäjät ja tulkit jäävät usein huomiotta. Vuonna 2017 Suomen 100-vuotisen itsenäisyyden kunniaksi Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto päättikin tehdä suurelle yleisölle suunnatun Suomi kääntää -luentosarjan yhdessä kääntämistä ja tulkkausta opettavien yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa. Luennot järjestettiin yliopistojen tiloissa, mutta ne sekä lähetettiin suorana sosiaalisessa mediassa että taltioitiin SKTL:n Vimeo-tilille.

1.2 Kääntäjät ja tulkit luovien alojen toimijoina ja itsensätyöllistäjinä

Käännös- ja tulkkaus alalla toimitaan yleisesti itsensätyöllistäjinä, kulttuurin alalla myös apurahojen turvin. Koko alalla sopimisen vapaus on hyvin laaja. Niinpä jäsenistön toimintaan vaikuttavat monenlaiset työehdot. Moninaisuutta lisää se, että kääntämisen ja tulkkauksen ammattiteissa yhteistyökumppanitkin ovat hyvin erilaisia yksityishenkilöistä monikansallisiin yrityksiin sekä julkisiin ja kolmannen sektorin toimijoihin, ja niiden toimintakulttuurit vaikuttavat puolestaan jäsenten työnkuvaan ja -ehtoihin. Yksinyrittäjät ja freelancerit solmivat yleensä yksilöllisiä toimeksiantosopimuksia, ja heidän neuvotteluasemansa on pääsääntöisesti heikko. Alalla toimimiseen liittyvä neuvonta, erityisesti sopimus- ja tekijänoikeusneuvonta, onkin hyvin kysyttyä liiton toiminnassa.

Vuonna 2017 Suomen yleinen taloudellinen tilanne alkoi kohentua, mutta SKTL:n jäsenistönsä parissa teettämän tulotasotutkimuksen perusteella kääntäjien ja tulkkien ansiotasossa ei ollut havaittavissa juurikaan muutosta aiemmin mitattuihin ansioihin (vuosien 2010 ja 2013 tulotasokyselyt tehdyt sekä kirjallisuuden kääntäjien vuotuiset palkkiotutkimukset). Yhä voimakkaampi suuntaus yrittäjäaseman suosimiseen palveluketjuissa ja esimerkiksi laskutusosuuskuntien palveluja käyttävien siirtäminen yrittäjävakuutusten piiriin keväällä 2017 ohjasi kääntäjiä ja tulkkeja yhä voimakkaammin yrityksen perustamiseen.

SKTL:n teettämän kyselyn perusteella kääntäjät ja tulkit toimivat itsensätyöllistäjinä, joko yrittäjinä tai freelancer-verokortilla. Monet työskentelevät alihankkijasuhteessa, jolloin he ovat osa palveluketjua. Heidän asemansa ja työehtonsa ovat olennaisia palveluita kilpailutettaessa, ja vuonna 2017 SKTL teki monivaiheista yhteistyötä valtion yhteishankintayksikön Hansel Oy:n kanssa tämän valmistellessa aiemmin keskeytynyttä valtionhallinnon tulkkauspalveluiden kilpailutusta.

Turvapaikanhakijoiden hakemusten ja oikaisuvaatimusten käsittely sekä kotouttaminen työllistivät myös viime vuonna tiettyjen kielten tulkkeja tavanomaista enemmän. Julkista

keskustelua palvelujen laadusta käytiin myös, ja siihen SKTL osallistui resurssiensa mukaan. Tärkeänä nähtiin myös palvelujen käyttäjille suunnattu tiedotus. SKTL pyrki myös antamaan jäsenilleen välineitä ylläpitää ja kehittää taitojaan kansainvälisen kulttuurivaihdon toimijoina. SKTL:n toiminnassa korostuivatkin edellisvuosien tapaan koulutus, tiedotus ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen sekä juridinen neuvonta.

2 Liiton tapahtumat Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuonna 2017

Normaalin toimintansa lisäksi Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto osallistui Suomen juhlavuoden tapahtumiin nostamalla esiin Suomessa harjoitettua kääntämistä ja tulkkausta itsenäisyyttä edeltävältä ajalta nykypäiviin saakka. Opettajien ja tutkijoiden jaostolla oli keskeinen rooli Suomi kääntää -luentosarjan kokoamisessa ja linkkinä yliopistoihin, joiden tiloissa luennot järjestettiin. Aiheet valittiin tuoreista tutkimuksista ja ne kattoivat hyvin monipuolisesti Suomen sisäisiä kieliyhteyksiä hallinnon eri tasoilla ja kääntämistä kulttuurin ja tieteen kantajana sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Uusimmasta yhteiskunnallisesta kehityksestä nostettiin esille oikeustulkikirekisterin kehittäminen. Luentosarja päättyi kääntämiseen osana musiikki-ilmaisua sekä musiikkiviennin että -tuonin yhteyksissä.

Keskimäärin luennoilla kuultiin kaksi tieteellistä esitelmää tai tieteellinen ja käytännönläheinen esitelmä jostakin kääntämisen tai tulkkauksen osa-alueesta. Luentokokonaisuudet sijoitettiin yliopistojen toimintakuukausille, eli niitä järjestettiin kaikkiaan yhdeksän. Ainakin osa yliopistoista on käyttänyt luentoja oppimateriaalinaan. Luentosarja toteutettiin yhteistyössä Helsingin yliopiston, Tampereen yliopiston, Turun yliopiston, Vaasan yliopiston, Diak-ammattikorkeakoulun ja Opetushallituksen kanssa.

2.1 Liiton tärkeimmät muut tapahtumat

Liiton hallinnon kannalta keskeisiä sääntömääräisiä jäsenkokouksia on vuosittain kaksi, kevät- ja syyskokous. Kevätkokouksessa 18.3.2017 hyväksyttiin hallituksen valmisteleva sääntömuutos. Uudet säännöt tulivat voimaan välittömästi. Pääasiallinen muutos koski hallituksen kokoa, eli hallitus pieneni 12-jäsenisestä 9-jäseniseksi, sillä erillinen varapuheenjohtajan tehtävä lakkautui ja ns. yleisedustajien tehtävät jäivät pois. Uusien sääntöjen mukaan hallitus valitsee varapuheenjohtajan keskuudestaan.

Hallitus laati vuoden 2017 aikana SKTL:n jäsenistölle eettiset säännöt. Nämä katsottiin tarpeellisiksi sen vuoksi, että liitto on alan keskeinen, vaikutusvaltainen toimija, jonka on tarpeen tuoda julki noudattamansa periaatteet. Ne antavat myös pohjan kannanmuodostukselle mahdollisissa ristiriitatilanteissa. Eettiset säännöt hyväksyttiin liiton syyskokouksessa 25.11.2017, ja ne tulivat voimaan välittömästi.

Liiton tärkeimmät käänöskirjallisuuspalkinnot, kaunokirjallisuuden Mikael Agricola -palkinto ja tietokirjallisuuden J. A. Hollon palkinto, jaetaan vuosittain. Vuonna 2017 palkinnonjakojuhla

järjestettiin yhteistyössä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kanssa SKS:n juhlasalissa (ks. 2.2).

Muut vakiintuneet ja toistuvat tapahtumat muodostavat rungon SKTL:n vuotuiselle toiminnalle. Alan näkyvyyttä ja verkostoitumista edistetään osallistumalla Turun ja Helsingin kirjamesseille, joilla liitolla on esittelypaikan lisäksi tasokasta lavaohjelmaa. Messupäivystys hoidetaan pääasiassa vapaaehtoisvoimin. Alan sisäisissä tapahtumissa, kuten Kites ry.:n vuotuisessa tapahtumassa SKTL on perinteisesti ollut näytteilleasettajana, niin myös vuonna 2017.

Kääntämisen ja tulkkauksen tutkimuksen symposiumi KäTu on vuotuinen tapahtuma, joka kokoaa yhteen tutkijat, opettajat sekä käytännön työtä tekevät kääntäjät ja tulkit ja alan opiskelijat. Symposiumi on tärkeä keskustelufoorumi, jonka puitteista vastaa SKTL:n V jaosto (opettajat ja tutkijat) yhteistyössä kääntäjiä kouluttavien yliopistojen kanssa. KäTussa välitetään koko alan viimeisintä tietoa, keskustellaan alan tulevaisuudennäkymistä sekä kartutetaan tietoa ajankohtaisista ammatillisista vaatimuksista.

KäTu2017 pidettiin Vaasan yliopistossa 21.–22.4.2017. Symposiumi oli järjestyksessään viidestoista ja siten juhlasymposiumi, ja sen teemana oli *Moninaisuuden voima*. Symposiumin esitelmistä kootaan verkkojulkaisu MikaEL, joka julkaistaan liiton verkkosivuilla. Vuodesta 2016 MikaEL on ollut vertaisarvioitu julkaisu. Vuonna 2017 julkaistiin siis MikaEL-verkkojulkaisun toinen vertaisarvioitu numero ja samalla juhla-julkaisu, volyymi 10, ja se ilmestyi liiton verkkosivuilla huhtikuussa 2017. Monikielisenä MikaEL tavoittaa kansallisen yleisön lisäksi myös kansainvälisen tutkijayhteisön.

YK:n yleiskokous hyväksyi 24.5.2017 päätöslauselman, jolla 30.9. vietettävästä kääntäjien ja tulkkien vuosipäivästä tuli yksi maailmanlaajuisista teemapäivistä. Päätöslauselman hyväksyminen oli merkittävä tunnustus kaikille ammattikäntäjille, -tulkeille ja -terminologeille, joiden roolia kansojen yhdistäjänä ja rauhan, yhteisymmärryksen ja kehityksen edistäjinä YK näin haluaa korostaa. Niinpä päivää vietettiin viime vuonna ensimmäistä kertaa YK:n virallisena teemapäivänä. SKTL järjesti yhteistyössä alan muiden järjestöjen, Suomen käännöstoimistojen liiton (SKTOL, nyttemmin SKY) ja Käännösalan asiantuntijat KAJ:n kanssa Kansainvälisen kääntäjienpäivän tilaisuuden Tampereella. Teemana oli *Kääntäminen ja moninaisuus*.

Jokavuotinen Suomalais-ruotsalainen kääntäjäseminaari / Svensk-finskt översättarseminarium järjestettiin Vaasassa. Kaksipäiväisen tapahtuman yhteistyökumppanina on Kotimaisten kielten keskus Kotus. Ohjelmassa pyritään kattamaan joka vuosi niin julkishallinnon kuin elinkeinoelämänkin ajankohtaisia aiheita suomeksi ja ruotsiksi kääntävien näkökulmasta. Seminaari on kaksikielinen.

Suomalaisen kirjallisuuden vienninedistämisorganisaation FILI:n kanssa järjestettiin kesällä lähes viikon mittainen kahdensuuntainen työpajamuotoinen kesäkoulu englannista suomentaville ja suomesta englantiin kääntäville. Kesäkoulun ohjelmaan kuului seminaareja, työpajoja, kustantajatapaamisia, verkostoitumista sekä runsaasti harjoituksia kokeneiden suomentajien ja englannintajien johdolla.

Helsingin yliopiston Nykykielten laitos, ranskalaisen filologian oppiaine sekä Marcel Proustin ystävät ry järjestivät yhteistyössä SKTL:n ja FILI:n kanssa luentosarjan ranskalaisen klassikkokirjallisuuden kääntämisestä kevätlukukaudella. Kaikki luennot tallennettiin SKTL:n Vimeo-tilille.

Liitto järjesti yhteistyössä Töölön kirjaston kanssa syksyn 2017 aikana kirjallisuuden kääntämisen teemailtoja. Aiheita olivat erilaiset kääntämiseen liittyvät teemat sekä kirjailijan ja kääntäjän yhteistyö. Tilaisuuksia oli kaikkiaan kolme: 20.9. suomentaja Heli Naski ja kirjailija Dieter Hermann Schmitz puhuivat *Kun sanat ei kiitä – suomalaisinta sanaa etsimässä* -romaanin syntyprosessista sekä teoksen suomentamisesta, 18.10. suomentaja Laura Beck ja kirjailija Kjell Westö keskustelivat yhteistyöstään ja Kjell Westön uusimmasta kirjasta *Rikinkeltainen taivas (Den svavelgula himlen)* ja 29.11. suomentaja Kristiina Lähde ja kirjailija Peter Mickwitz kertoivat yhteistyöstään ja Mickwitzin teoksesta *Lyhytproosaa, se mikä avautuu*.

Koko liiton yhteisten tapahtumien lisäksi merkittävä osa liiton toimintaa organisoitiin jaostojen ja paikallisosastojen tapahtumina. Näistä lyhyet tiivistelmät jaostojen ja osastojen esittelyjen yhteydessä (3.1 ja 3.2).

2.2 Rahastoista maksettavat palkinnot, apurahat ja stipendit

Varsinaisessa toiminnassa toistuvat joka vuosi huhtikuussa jaettavat Mikael Agricola -palkinto edellisen vuoden parhaasta kaunokirjallisen teoksen suomennoksesta ja J. A. Hollon palkinto vuoden parhaasta tietokirjakäännöksestä. Vuonna 2017 Mikael Agricola -palkinto annettiin Tuomas Kaukolle Sjónin teoksen *Valaan suusta* (Like) suomennoksesta, ja J. A. Hollon palkinnon sai Jaana Iso-Markku. Hänet palkittiin Yuval Noah Hararin teoksen *Sapiens: ihmisen lyhyt historia* suomennoksesta (Bazar Kustannus). Molempien palkintojen suuruus on 10 000 euroa. Osan Mikael Agricola -palkinnosta rahoittaa Suomen kirjasäätiö, ja tunnustukseen liittyvänä kiertopalkintona on Ben Renvallin pienoisteos *Talonpoika*. J. A. Hollon palkinnon rahoittaa Tietokirjallisuuden edistämiskeskus, ja kiertopalkintona on Johannes Rantasalon lasiteos *Ydin*. Sekä Mikael Agricola -raadissa että J. A. Hollon palkinnon raadissa on kaksi SKTL:n edustajaa.

Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry:n apurahat rahoitetaan Kopioston keräämillä tekijänoikeuskorvauksilla. Kopiosto-varoista myönnettiin vuonna 2017 apurahoja ammatillisiin tarkoituksiin sekä tuettiin kääntäjien, tulkkien, opettajien ja tutkijoiden osallistumista erilaisiin kotimaisiin ja kansainvälisiin konferensseihin, opintomatkoihin ja työpajoihin.

Kopiosto-apurahoja myönnettiin viime vuonna yhteensä 90 hakijalle, joista kaikkiaan 56 oli hankeapurahoja ja 34 konferenssiapurahoja. Yhteensä apurahoja jaettiin 66 755,70 euroa, joista hankeapurahoina 40 914,50 euroa ja konferenssiapurahoina 25 841,20 euroa.

SKTL:n juhlarahastosta myönnettiin vuonna 2017 yksi stipendi, joka oli suuruudeltaan 514 euroa. Stipendi kohdennettiin pro gradu -työn laatimisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Vuonna 2017 Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto päätti ryhtyä rahoittamaan uutta lastenkäännöskirjallisuuspalkintoa. Aarresaari-nimisen palkinnon jakaa IBBY Finland, ja se on joka toinen vuosi jaettava, kääntäjälle myönnettävä palkinto korkeatasoisesta lasten- tai nuortenkirjan käännöstyöstä. Ensimmäinen Aarresaari-palkinto jaetaan keväällä 2018. Ensimmäisen palkinnon ehdokkaat valitaan vuosina 2016 ja 2017 Suomessa ilmestyneiden, suomeksi tai ruotsiksi käännettyjen lasten- ja nuortenkirjojen joukosta. Palkintosumman, 3000 euroa, Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto rahoittaa Kopiostosta saaduilla tekijänoikeuskorvauksilla.

2.3 Liiton muut palkinnot ja huomionsoitukset

Kirjallisuuden alan palkintojen lisäksi SKTL jakaa myös muita palkintoja ja kunniainintoja. Asiatekstinkääntäjät hallinnoivat ja ehdottavat palkinnon saajaa Kääntäjän kukkanen -palkinnolle, av-kääntäjät Repla-palkinnolle, tulkit Uljas Attila -palkinnolle sekä opettajat ja tutkijat Tiedon helmi -palkinnolle. Vuonna 2017 näistä jaettiin Kääntäjän kukkanen Kääntäjämestarin kirjan työryhmälle. Kääntäjän kukkanen -palkintoon II jaosto hankki tänä vuonna kiertopalkintona jaettavan Nina Sarkiman valokuvateoksen *Vajaasti täydellinen*. Uljas Attila -palkinto jaettiin Erja Tenhonen-Lightfootille ja Tiedon helmi -palkinnon sai professori Liisa Tiittula alan tutkimuksen hyväksi tehdystä ansiokkaasta työstä.

SKTL:n kultainen ansiomerkki myönnettiin Gun-Viol Vikille ja hopeinen ansiomerkki Natasha Vilokkiselle ja Heidi Nyblom Kuorikoskelle. Liiton syyskokouksessa Liisa Laakso-Tammisto kutsuttiin kunniajäseneksi kiitokseksi pitkästä, pyyteettömästä ja omistautuvasta työstä liiton ja koko alan hyväksi.

3 Jäsenistö, jaostot ja osastot

Vuonna 1955 perustettu Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto on Suomen vanhin kääntäjä ja tulkkeja edustava yhdistys. Se on myös ainoa järjestö, joka edustaa laajasti käännös- ja tulkkialan ammatteja opettajat ja tutkijat mukaan lukien. Liiton toimintaa koordinoi toimisto, mutta vapaaehtoisilla on toiminnan ideomisessa ja toteuttamisessa merkittävä rooli.

Liiton varsinaiset jäsenet ovat kaikki yksilöjäseniä, mutta kannatus- ja ulkojäseniksi voivat päästä tietyin edellytyksin myös yleishyödylliset yhteisöt. Vuodesta 2016 saakka ja läpi vuoden 2017 liitolla on ollut hyvää yhteistyötä toistaiseksi ainoan yhteisöjäsenensä, Diak-ammattikorkeakoulun kanssa.

Liiton toiminnasta merkittävä osa tapahtuu jaostojen ja paikallisosastojen kautta. Jaostoja on viisi: kirjallisuuden kääntäjien, asiatekstinkääntäjien, av-kääntäjien, tulkkien sekä opettajien ja tutkijoiden jaostot. Paikallisosastoja on kolme: Tampereen, Turun ja Vaasan paikallisosastot.

Liiton hallitus koostuu luottamushenkilöistä, niin kuin myös jaostojen ja osastojen toimikunnat. Vapaaehtoisten rooli toiminnassa on erittäin merkittävä, sillä oman työnsä ohella toimivina he tuovat liitolle tietoa kentän toimintaehdoista ja ajankohtaisista suuntauksista.

Kuluneena vuonna Suomen kääntäjien ja tulkkien liittoon liittyi 118 uutta jäsentä. Jäseniä erosi liitosta 93. Koko liiton jäsenmäärä oli 31.12.2017 yhteensä 1822, joista varsinaisia jäseniä oli 1644, koejäseniä 5, opiskelijajäseniä 154, kunniajäseniä 18 ja yhteisöjäseniä 1. Monet jäsenet kuuluvat toimintansa perusteella useaan eri jaostoon. Jaostojen toiminta on avointa kaikille jäsenille, mutta etusija on luonnollisesti jaostojen omilla jäsenillä. Paikallisosastojen toiminta on kaikille alueen jäsenille suunnattua näiden jaostojäsenyyksistä riippumatta.

3.1 Jaostot

Jaostot järjestävät runsaasti oman alansa toimintaa sekä virkistystoimintaa. Toiminta lähtee kunkin ammattialan tarpeista tai alakohtaisista haasteista. Jaostot voivat myös järjestää yhteisiä tapahtumia, jotka valottavat kääntäjiä ja tulkkeja kiinnostavia yhteiskunnan ilmiötä. Kukin jaosto toimii omalla tavallaan: jotkut kokoontuvat säännöllisesti, toisten toiminta järjestyy erikseen suunniteltujen tapahtumien ympärille. Kaikille on yhteistä se, että oman alan ajankohtaisista asioista järjestetään koulutusta sekä tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia.

Jaostojen toimikuntien kokoonpanot ja jäsenmäärät 31.12.2017 sekä toiminnan pääpiirteet vuonna 2017:

I jaosto, kirjallisuuden kääntäjät, 373 jäsentä

Jaosto järjestää vuosittain Mikael Agricola -palkinnon ja J. A. Hollon palkinnon kärkiehdokkaiden esittelyn. Vuonna 2017 tilaisuus järjestettiin Kallion kirjastossa noin kaksi viikkoa ennen voittajan julkistamista. Lisäksi kirjallisuuden kääntäjät kokoontuvat kuukausittain käsittelemään kauno- ja tietokirjallisuuden kääntämisen ajankohtaisia aiheita. Esimerkkejä vuoden 2017 aiheista: *Tiedontuojat*-kirjan kirjoittaja suomentaja Natasha Vilokkinen ja Vastapainon toimituspäällikkö Irina Kyllönen keskustelivat tietokirjallisuuden suomentamisesta ja Audrey Carlanin *Calender Girl* -sarjan suomentaja Oskari Suosto alusti eroottisen kirjallisuuden kääntämisestä, tutkija Anu Heino esitteli suomentajien ammatti-identiteettiä käsittelevää tutkimustaan. Lisäksi jaoston jäseniä oli mukana SKTL:n ja FILL:n yhteisessä englanninkääntäjien kesäkouluhankkeessa ja Turun ja Helsingin kirjamesseilla niin esiintyjinä kuin osastolla valvojina.

Toimikunta:

Timonen Oona, puheenjohtaja 31.3.2017 saakka
Kattelus Kaisa, puheenjohtaja 1.4.2017–31.12.2017
Kattelus Kaisa, varapuheenjohtaja 1.1.-31.3.2017
Koski Kari, jäsen
Nurmi Aura, jäsen syyskaudella
Milonoff Aleks, jäsen syyskaudella

II jaosto, asiatekstinkääntäjät, 1387 jäsentä

Jaosto järjesti vuoden aikana puolisen tusinaa jäsentilaisuutta. Monien eri alojen tekstejä kääntävälle jäsenistölle tarjottiin monipuolista tietoa alan ajankohtaisista tapahtumista ja mahdollisuus päivittää ammattiosaamisensa eri osa-alueita ja yrittäjyystaitoja sekä verkostoitua ja virkistäytyä kollegojen kanssa. Tärkeimpänä koulutustilaisuutena oli juridisen fraseologian kääntämistä käsittelevä asiantuntijaluento. Opintokäyntejä tehtiin Kansaneläkelaitoksen ja Nordea-konsernin käännöspalveluihin. Virkistäytymis- ja verkostoitumistilaisuuksiin kuuluivat uusille jäsenille erityisesti kohdennettu ystävänpäivän tapahtuma, taloustekstien kääntäjien yhteistapaaminen sekä tutustumiskäynnit eri kohteisiin.

Jaoston toimikunta kommentoi useiden käännösalan standardien luonnoksia, ja asiatekstinkääntäjiä koskevaa osiota liiton yleisestä ansiotasokartoituksesta.

Toimikunta:

Jakobson Ruth, puheenjohtaja
Tikkanen Päivi, tiedottaja
Malkki Eva-Marja, taloudenhoitaja
Lönroth Sofia, jäsen kevätkaudella
Ollila Marja Emilia, jäsen
Junttila Kristiina, jäsen 25.4.2017 alkaen
Lehtinen Marjukka, jäsen syyskaudella
Viita Mili, jäsen 11.4.2017 saakka

III jaosto, av-kääntäjät, 291 jäsentä

Jaosto järjesti viime vuonna yhdessä Suomen journalistiliiton ja Akavan Erityisalojen kanssa paneelikeskustelun yksinyrittäjien asemasta. SKTL järjesti jaoston jäsenille tekijänoikeuskoulutuksen.

Toimikunta:

Lehtola Jarkko, puheenjohtaja
Salmilampi Suvi, tiedottaja
Vitikainen Kaisa, taloudenhoitaja
Ihander Anna-Maija, kv-vastaava
Korhonen Juhana, jäsen
Lindström Saara, jäsen
Mäkelä Lauri, jäsen

IV jaosto, tulkit, 375 jäsentä

Tulkki- jaoston tarjosi jäsenilleen muun muassa hinnoittelukoulutusta, keskustelua eettisistä kysymyksistä ja muistintutkimuksen esittelyä. Lisäksi jaosto teki useita vierailuja, muun muassa Pohjoismaiden neuvoston istuntoon. Tulkki- jaosto osallistui myös tulkkausta koskevien lausuntojen laadintaan ja kommentoi alaa koskevia standardiluonnoksia. SKTL nimitti tulkki- jaostosta edustajansa oikeustulkkaus- ja erikoistumiskoulutusta valmistelevan työryhmän ohjausryhmään. Loppusyksystä jaosto otti kantaa asioimistulkki- jaostoon yllättäen

heikentyneeseen asemaan ja osoitti tukeaan myös SKTL:oon kuulumattomille asioimistulkeille. Jaoston aloitteesta järjestettiin tapaaminen Asianajajaliiton kanssa, aiheina oikeustulkkauksen laatu ja rekisteröityjen oikeustulkkiä käytettävyyden edistäminen. Jaoston näkökulma näistä aiheista saatiin myös Advokaatti-lehteen. Lisäksi Evento-lehti nosti esille konferenssitulkausta jutullaan, jossa kahta toimikunnan jäsentä haastateltiin.

Toimikunta:

Minkkinen Laura, puheenjohtaja
Kokko Tuija, varapuheenjohtaja, jäsen
Leppälä Pia, jäsen
Rannat Ruta, jäsen

V jaosto, opettajat ja tutkijat, 104 jäsentä

Jaoston keskeisin ja näkyvin vuotuinen tapahtuma on Kääntämisen ja tulkkauksen tutkimuksen symposiumi (KäTu), jonka jaosto järjestää yhteistyössä kääntäjiä kouluttavien yliopistojen kanssa. KäTu2017 pidettiin Vaasan yliopistossa 21.–22.4.2017. Symposiumi oli järjestyksessä viidestoista ja siten juhlasymposiumi, ja sen teemana oli *Moninaisuuden voima*. Symposiumin yhteydessä jaettiin järjestyksessään toinen Tiedon helmi -palkinto prof. Liisa Tiittulalle alan tutkimuksen hyväksi tehdystä ansiokkaasta työstä.

MikaEL-verkkojulkaisun toinen vertaisarvioitu numero ja samalla juhlaulkaisu, volyyymi 10, ilmestyi liiton www-sivuilla huhtikuussa 2017. Julkaisun artikkelit perustuvat Itä-Suomen yliopistossa Joensuussa keväällä 2016 järjestetyn XIV KäTu-symposiumin esityksiin.

Yhteistyössä Turun yliopiston kanssa jaosto järjesti 15.8.2017 jäsenilleen suunnatun syysseminaarin, jonka teemana oli ”Käännösteknologian opetus ja opetusyhteistyö”.

Jaosto seurasi ja tuki käännöstieteen tutkijakoulutusta ja sen kehittämistä. Vaasan KäTu-symposiumia edelsi jatko-opiskelijoiden ja ohjaajien seminaari. Vakiintuneen käytännön mukaisesti jaostolla oli vuonna 2017 yhteyshenkilö kaikissa kääntäjiä ja tulkkeja kouluttavissa yliopistoissa. Jaoston kevät- ja syyskokoukset pidetään jaoston muiden tapahtumien yhteydessä.

Toimikunta:

Hartama-Heinonen Ritva, puheenjohtaja
Ruokonen Minna, varapuheenjohtaja, tiedottaja
Rautaoja Turo, sihteeri
Eskelinen Juha, jäsen
Ketola Anne, jäsen (20.1.2017 alkaen)
Schmitz Dieter Hermann, jäsen (19.1.2017 asti)
Siponkoski Nestori, jäsen

3.2 Paikallisosastot

Paikallisosastot edustavat liittoa omalla maantieteellisellä alueellaan, ja niiden toiminta on luonteeltaan jaostorajat ylittävää. Paikallisosastot järjestävät koulutuksia ajankohtaisista aiheista sekä virkistystoimintaa. Paikallisosastojen toiminta on hyvin aktiivista ja säännöllistä.

Paikallisosastojen toimikuntien kokoonpanot ja jäsenmäärät 31.12.2017 sekä toiminnan pääpiirteet vuonna 2017:

Tampereen paikallisosasto, 191 jäsentä

Paikallisosasto järjesti 11 tapahtumaa, joista kukin keräsi keskimäärin 25 osallistujaa. Sisällöllisesti toiminta kattaa kaikkien jaoston toimialat, kirjallisuuden kääntämisestä (Juhani Lindholmin aihe ”Huono käännös” ja Natasha Vilokkisen *Tiedontuojat*-kirjan julkistamisseminaari) av-kääntämisen kautta hakukoneoptimointiin ja tulkkaukseen. Erilaisia vierailuja ja tapaamisia oli näiden lisäksi useita.

Toimikunta:

Alkunen Sirpa, puheenjohtaja
von Essen, Pia, hallitusedustaja ja hallituksen varapuheenjohtaja
Leskinen Terhi, sihteeri (11.10. lähtien Mirkka Santala)
Lappalainen Hanna, rahastonhoitaja
Eskola Elina, tiedottaja
Santala Mirkka, varapuheenjohtaja (11.10. lähtien Pia von Essen)
Nurminen Mary, yliopiston yhteyshenkilö

Turun paikallisosasto, 235 jäsentä

Vuonna 2017 paikallisosastolla oli Agricolan juhluvuoden kunniaksi runsaasti aiheeseen liittyvää ohjelmaa. Lisäksi esillä oli latvialaisen kirjallisuuden suomentaminen (Mirja Hovila). Turun paikallisosaston perinteisiin kuuluvat myös opinto- ja tutustumismatkat, jollaiset tehtiin elokuussa Riikaan (oppaina Mirja ja Seppo Hovila) ja Saaren kartanoon. Lisäksi järjestettiin muun muassa kielenhuolto- ja mielenhuoltokoulutusta ja esiteltiin työkykyä ylläpitäviä toimia.

Paikallisosasto osallistui omalla osastollaan Euroopan kielten päivään Turun pääkirjastossa ja vastasi käytännön järjestelyistä Turun kirjamessuilla.

Toimikunta:

Vuola Aulikki, puheenjohtaja
Gustafsson Tiina, varapuheenjohtaja
Matala-aho Tina, tiedottaja
Repo Mari, rahastonhoitaja
Berber Diana, jäsen
Ruusunen Jutta, jäsen

Vaasan paikallisosasto, 74 jäsentä

Vaasan paikallisosasto täytti viime vuonna 10 vuotta, mitä juhlistettiin Villa Granvikissa syksyllä. Suomi kääntää -luentosarja aloitettiin Vaasan yliopistossa, ja paikallisosasto oli mukana järjestelyissä esimerkiksi pystyttämällä esille osan SKTL:n 60-vuotisjuhlanäyttelystä. Muutoin vuoden mittaan aiheina olivat teatteritekstittäminen (Annica Törmä), osallistuminen Vaasan Littfestiin (Sirkka-Liisa Sjöblom keskustelemassa Anna Janssonin kanssa), edustaminen useissa opiskelijatapahtumissa (SKÄL-päivät, Övertäjien 35-vuotisjuhla) sekä erilainen työkykyä ylläpitävä toiminta ja virkistystapahtumat.

Toimikunta:

Sirén Tarja, puheenjohtaja, rahastonhoitaja

Tuomisto Päivi, varapuheenjohtaja

Vikfors Jessica, jäsen

Välimaa Jari-Pekka, jäsen

Bertell Paula, jäsen

4 Koulutus ja tutkimus

SKTL:n koulutustarjonta pyrkii vastaamaan mahdollisimman kattavasti eri ammattialojen tarpeisiin ja oli myös vuonna 2017 hyvin monipuolista. Osa koulutuksesta järjestettiin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, kuten Käännösalan asiantuntijat KAJ:n kanssa järjestettävät käännösmuistien käyttökoulutukset.

Liitto teetti Wicon Oy:llä koko jäsenistönsä kattavan ansiotasotutkimuksen, jonka tulokset julkaistiin liiton verkkosivuilla. Vastausprosentti jäi alhaiseksi, ja tutkimuksesta paljastui teknisiä heikkouksia, mutta tuloksia voidaan pitää suuntaa-antavina.

Vuonna 2017 järjestettiin oikeakielisyyttä tukevaa koulutusta (esim. I jaoston pronominiseminaari, Turun paikallisosaston järjestämä kielenhuoltokoulutus), muuta ammatillista koulutusta (esimeriksi III jaoston ruokakulttuuriin perehdyttävä koulutus, IV jaoston tulkkien äänenhuolto, Tampereen palvelumuotoilukoulutus), neuvottelu-, sopimus- ja hinnoittelukoulutusta (esimerkiksi II ja IV jaoston yhteinen kilpailutuksiin valmentava koulutus) sekä yhteiskunnan ja kulttuurin tuntemukseen liittyviä vierailukäyntejä ja työkykyä ylläpitäviä teemapäiviä (Vaasan paikallisosaston yritysvierailut). Opettajien ja tutkijoiden jaosto puolestaan muodosti myös viime vuonna kohtaamispaikan, jolla kääntämisen ja tulkkauksen opettajat voivat verkostoitua ja kehittää alaa yhteisesti. Uusimpana tuloksena V jaoston mahdollistamasta verkostoitumisesta voidaan mainita *Kääntämisen ja tulkkauksen opetusmenetelmävaranto*, wiki-sivusto, joka palvelee muitakin kuin SKTL:n jäseniä.

5 Yleishyödylliset tehtävät ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Liiton tarjoama neuvonta ja opastus olivat vuoden aikana kysytyjä ja arvostettuja niin jäsenkunnan kuin asiakaskunnankin piirissä. Liitto toteutti yleishyödyllistä tarkoitustaan tarjoamalla asiantuntevaa neuvontaa paitsi jäsenilleen myös muille alasta kiinnostuneille,

opiskelijoille, asiakaskunnalle ja viranomaisille. Liiton kotisivuilla olevaa kääntäjä- ja tulkkihakupalvelua käytettiin ahkerasti.

Lainopillisen neuvonnan tarve oli jäsenistön keskuudessa suuri. Kysymykset koskivat erityisesti tekijänoikeuksia ja sopimusjuridiikkaa. Myös yrittäjyyteen ja työsuhteisiin liittyviä kysymyksiä esitettiin paljon. Neuvonnalla pyrittiin edistämään alan hyviä yhteistyö- ja sopimuskäytäntöjä. Yhteydenotot paljastivat hyvin alan ajankohtaiset ongelmat ja mahdollistivat sen, että jäseniä huolettavat aiheet voitiin ottaa tiedotuksessa ja koulutuksessa huomioon.

Liitto pyrki vaikuttamaan kääntäjien ja tulkkien arvostukseen ja toimintaehtoihin muun muassa tekemällä alan tarpeita ja reunaehtoja tunnetuiksi viranomaisille antamalla tietoa päätöksenteon pohjaksi sekä osallistumalla viranomaisten työryhmiin, joissa linjattiin alaa koskevia kysymyksiä. Yleisin vaikuttamisen muoto olivat lausunnot, onhan SKTL vakiintunut lausunnonantajataho käännös- ja tulkkialaan liittyvää sekä tekijänoikeuskysymyksiä koskevaa lainsäädäntöä valmisteltaessa.

SKTL antoi vuonna 2017 seuraavat kirjalliset lausunnot: Lausunto eduskunnalle lakiehdotuksesta kotoutumisen edistämiseksi sekä Opetushallitukselle kaksi lausuntoa, toisen asioimistulkin, toisen oikeustulkin tutkinnon perusteiden uusimisesta.

Liitto osallistui myös muiden tekijä- ja tekijänoikeusjärjestöjen lausuntoihin ja kannanottoihin asioissa, jotka koskettivat sen jäseniä. Se tuki muiden muassa Sanasto ry:n vaikuttamistyötä EU:n digitaalista sisämarkkinaa käsittelevän direktiiviehdotuksen (nk. DSM-direktiivin) kustantajien korvausoikeutta koskevan artikla 12:n osalta.

Lisäksi SKTL on ollut kuultavana useissa viranomaisten järjestämässä suullisissa kuulemistilaisuuksissa. Liitto osallistui myös julkiseen keskusteluun sen toimintakenttää koskevista kysymyksistä.

SKTL:llä oli edustaja tai sen ehdokas oli valittu mm. seuraaviin alan kannalta tärkeisiin elimiin vuonna 2017:

- Auktorisoitujen kääntäjien tutkintolautakunta: Ari Penttilä, varajäsen Paavo Siltala
- Oikeustulkikirekisterilautakunta: Anna Mäntynen, varajäsen Liisa Laakso-Tammisto
- Asioimis- ja oikeustulkkausalan tutkintotoimikunta: Tuija Kokko, jäsen
- Sanastokeskus TSK:n hallitus: Sanna Kokkonen
- Sanastokeskus TSK:n käännösalan standardit -työryhmä: Liisa Laakso-Tammisto
- Valtion kirjallisuustoimikunta: Kristiina Drews
- Kirjastoapurahalautakunta: Tarja Härkönen, varajäsen Kaisa Kattelus
- Forum Artisin hallitus: Sirkka-Liisa Sjöblom
- Lukukeskuksen hallitus: Laura Jänisniemi
- Suomen kielen lautakunta: Sampsa Pelttonen
- Helsingin Kirjamessujen ohjelmatoimikunta: Heikki Karjalainen
- Turun Kirjamessujen päätoimikunta: Aulikki Vuola
- Sanasto ry:n hallitus: Heikki Karjalainen, varajäsen Kristiina Rikman

- Tekijäfoorumi: Heikki Karjalainen

6 Kansainvälinen toiminta

SKTL:n edustajana kansainvälisen kääntäjien, tulkkien ja terminologien järjestö FIT:n nykyisessä hallituksessa eli neuvostossa (FIT Council) toimi Pia von Essen. FIT European kokouksia vuonna 2017 seurasivat Laura Minkkinen ja Pia von Essen.

SKTL on seuraavien kansainvälisten järjestöjen ja verkostojen jäsen:

- FIT (Fédération Internationale des Traducteurs), FIT:n hallituksen jäsen Pia von Essen
- CEATL (Conceil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires), edustaja Aura Sevón
- Baltic Writers' Council, raportoiija Oona Timonen
- EULITA (European Legal Interpreters and Translators Association), raportoiija Laura Minkkinen
- AVTE (Audiovisual Translators Europe), konferenssityöryhmän jäsen Anna-Maija Ihander
- Särö ry (Frankfurt an der Oderin residenssi)
- Norne (Nätverket för litterära översättare), edustaja Sanna Manninen
- NFÖR (Nordiskt författar- och översättarråd), edustaja Sirpa Alkunen
- SLAM (Scandinavian Language Associations' Meeting), työryhmän jäsen Kristiina Antinjuntti

Kirjallisuuden kääntäjien jaosto pitää yhteyttä eurooppalaisiin, varsinkin Itämeren alueella toimiviin kirjallisuuden alan järjestöihin. Vuonna 2017 liitolla oli kirjallisuuden kääntäjien jaostosta valittu edustaja pohjoismaisessa Norne-verkostossa ja yleiseurooppalaisessa kirjallisuuden kääntäjien yhteistyöelimessä CEATL:ssa. Liitto oli myös jäsenenä Itämeren kirjailijaneuvostossa (Baltic Writers Council). SLAM-verkosto kokoontui vuonna 2017 vain kerran valmistelemaan vuoden 2018 kokousta.

7 Viestintä

Liiton tiedotus hoidetaan tapauskohtaisesti jokaisen tiedotettavan asian ja tapahtuman kannalta tehokkaimpien välineiden avulla ja vaaditussa aikataulussa.

Verkkosivut, jäsenkirje sekä neljä kertaa vuodessa ilmestyvä Kääntäjä–Översättaren-lehti olivat edelleen liiton tärkeimmät tiedotuskanavat. Painetun lehden rinnalle perustettiin uusi käänösalan verkkojulkaisu Kääntäjä+, joka tarjosi ajankohtaista luettavaa myös lehden

numeroiden ilmestymisen välillä. Liiton toiminnasta ja hallituksen päätöksistä tiedottava jäsenkirje lähetettiin koko jäsenistölle aina hallituksen kokousten jälkeen. Tämän lisäksi jäsenkirjeitä lähetettiin tarpeen mukaan myös kokousten välillä.

Liiton tiedotusta sosiaalisessa mediassa tehostettiin voimakkaasti, ja liiton some-kanavien seuraajamäärät ovat jatkaneet tasaista kasvuaan: vuodenvaihteessa liiton Instagram-tilillä oli 226 seuraajaa, Twitter-tilillä 665 seuraajaa ja Facebook-tilillä 2293 seuraajaa. Sosiaalisessa mediassa tiedottamisen merkitys niin tapahtumatiedottamisessa, asiatiedon välittämisessä kuin näkyvyyden lisäämisessä korostui aiempaa voimakkaammin. Liiton näkyvyyskampanjaa jatkettiin esittelemällä liiton aktiiveja sosiaalisessa mediassa aihetunnisteilla #kääntäjänäkyväksi ja #SKTLtekijät. Myös jaostot ja paikallisosastot alkoivat käyttää yhä enemmän sosiaalista mediaa. Myös liiton Periscope- ja Vimeo-tilin käyttöä tehostettiin.

Vimeo-tilille talletettiin kaikki yhdeksän luentoa, joita SKTL järjesti Suomen juhluvuoden kunniaksi luentosarjan yhdessä kääntämistä ja tulkkausta opettavien yliopistojen ja DIAK-ammattikorkeakoulun kanssa. *Suomi kääntää – sata vuotta käännettyä suomea* -luentosarja käsitteli kääntämisen ja tulkkauksen yhteiskunnallista vaikutusta Suomen historian eri vaiheissa. Videoilla oli vuodenvaihteessa yhteensä yli 1000 katselukertaa, ja määrä kasvaa edelleen. Suomen kääntämistä ja tulkkausta opettavissa yliopistoissa luentosarjan ympärille rakennettiin opintojakso. Lisäksi liiton Vimeo-tilille tallennettiin ranskalaisen klassikkokirjallisuuden kääntämisen luentosarja keväältä 2017 (järjestäjinä Helsingin yliopiston Nykykielten laitos, ranskalaisen filologian oppiaine sekä Marcel Proustin ystävät ry:n sekä SKTL ja FILI, ks. 2.1).

Viestinnässä tuotiin esiin tekijänoikeuksia ja edunvalvonnallisia asioita. Alan toimintaehtoihin pyrittiin vaikuttamaan kulloinkin tilanteeseen sopivin keinoin oikeita vaikutuskanavia käyttäen. Yhteistyötä tehtiin muiden järjestöjen kanssa silloin, kun tavoitteet olivat samansuuntaiset.

7.1 Kääntäjä–Översättaren-lehti

Liiton toiminnasta sekä alalle tärkeistä teemoista ja muutoksista tiedotetaan sekä liiton jäsenille että ulkopuolisille sidosryhmille Kääntäjä-lehden kautta. Lehti lähetetään kaikille liiton jäsenille sekä keskeisille yhteistyökumppaneille, alan koulutuslaitoksiin, virastoihin, ministeriöihin sekä alan ulkopuolisiin järjestöihin. Lehdellä on noin 100 liiton ulkopuolista vakituista tilaajaa. Vuonna 2017 aikakauslehtimuotoinen Kääntäjä-lehti ilmestyi neljä kertaa. Lehden normaali painosmäärä on 2700, ja suurempia painoksia otetaan tarpeen mukaan.

Lehden artikkeleissa tarkasteltiin kääntämistä ja tulkkausta niin teorian kuin käytännön kannalta. Kirjoituksia, haastatteluja ja seminaariraportteja lehteen lähettivät sekä jäsenet että liiton ulkopuoliset alan ammattilaiset, opettajat, tutkijat ja opiskelijat. Kääntäjä-lehti on alan monipuolisin ammattijulkaisu Suomessa ja siksi varsin luettu esimerkiksi yliopistoissa.

Lehden päätoimittajana toimi liiton hallituksen puheenjohtaja Heikki Karjalainen ja toimitussihteerinä liiton tiedottaja Maarit Laitinen. Taitosta vastasi PPD Studio ja painatuksesta Painotalo Plus Digital.

7.2 Muu tiedotustoiminta

Liiton internet-sivuilla sekä jaostojen ja osastojen omilla sähköpostilistoilla tiedotettiin ajankohtaisista aiheista. Liiton vapaaehtoisia koulutettiin liiton tiedotusvälineiden käyttöön, eli tilaisuuksien järjestämisestä vastanneet jaostot ja paikallisosastot huolehtivat aiempaa enemmän myös tapahtumaan liittyvästä tiedottamisesta. Jaostot ja paikallisosasto tiedottivat jäsenilleen tapahtumista ja ajankohtaisista asioista myös omien postituslistojensa ja Facebook-sivustojensa kautta.

Liiton edustajat vierailivat vuoden aikana useissa eri tiedotus-, koulutus- ja juhlatilaisuuksissa kertomassa kääntäjien ja tulkkien työstä. Suomalaisissa yliopistoissa vierailtiin kääntämisen ja kielten opiskelijoiden työelämäluennoilla ja yliopistojen kanssa tehtiin yhteistyötä myös suurten tapahtumien yhteydessä: opiskelijoille tarjottiin erityisesti työelämätietoutta.

8 Jäsenedut

Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton tärkeimmät jäsenedut ovat Kääntäjä-lehti sekä ilmainen juristin neuvontapalvelu. Jäsenet saavat alennusta muun muassa ammattikirjallisuudesta ja sanakirjoista, käännöstyökaluista ja sanakirjaohjelmista, silmälaseista ja asusteista, matkustamisen ja majoittumisen palveluista sekä työhyvinvointi- ja liikuntapalveluista. Yksi merkittävimmistä eduista on liiton sivustollaan ylläpitämä jäsenhaku, jossa jäsenet voivat ilmoittaa osaamisestaan. Jäsenten on halutessaan myös mahdollista hakea työskentelyresidenssiin Saksaan. Liiton jäseneduista tiedotetaan verkkosivuilla.

9 Hallinto ja henkilökunta

Liiton hallitus piti toimintavuonna yhdeksän kokousta sekä tarpeen mukaan sähköpostikokouksia. Kokoukset pidettiin pääasiallisesti liiton tiloissa Meritullinkatu 33:ssa.

Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton hallitus oli vuonna 2017 seuraava:

Heikki Karjalainen, puheenjohtaja
Sirpa Alkunen, varapuheenjohtaja
Oona Timonen, I jaoston edustaja 31.3.2017 saakka
Kaisa Kattelus, I jaoston edustaja 1.4.2017 alkaen
Ruth Jakobson, II jaoston edustaja

Jarkko Lehtola, III jaoston edustaja
Laura Minkkinen, IV jaoston edustaja
Ritva Hartama-Heinonen, V jaoston edustaja
Pia von Essen, Tampereen paikallisosaston edustaja
Aulikki Vuola, Turun paikallisosaston edustaja
Tarja Sirén, Vaasan paikallisosaston edustaja
Juhana Korhonen, yleisedustaja
Ruta Rannat, yleisedustaja

Hallituksen sihteerinä toimivat Kristiina Antinjuntti ja Maarit Laitinen.

Liitolla on kolmen huoneen toimisto vuokratiloissa osoitteessa Meritullinkatu 33 A 32. Tilat omistaa Työväen Näyttämöiden Liitto, ja ne sijaitsevat teatterialan järjestöjen yhteisesti omistamassa Teatterikulma-talossa Helsingin Kruununhaassa. Lisäksi talon kokoustilat (suurempi Komedia ja pienempi Farssi) ovat liiton käytettävissä. Rakennuksessa tehdyn mittavan korjauksen vuoksi SKTL:n toimisto työskenteli huhti-elokuussa osoitteessa Hakaniemenranta 1. Vuokratulot kattoi Työväen Näyttämöiden Liitto.

Liiton päivittäisestä toiminnasta vastaavat kolme kokoaikaista työntekijää: toiminnanjohtaja Kristiina Antinjuntti, tiedottaja Maarit Laitinen ja jäsensihteeriksi Jenni Kaven. Liiton osa-aikaisena lakimiehenä toimii Karola Baran. Kirjanpitoa ja siihen liittyviä tehtäviä, palkanmaksu mukaan lukien, hoitaa ulkopuolinen kirjanpitäjä.

Toimistossa siviilipalvelusta suorittanut Mahamed Jama kotiutui palveluksesta 24.1.2017. Syyskuussa toimistossa aloitti yliopistoharjoittelija Hanna Pippuri.

10 Rahoitus

Liiton rahoituslähteitä oli kolme: jäsenmaksut, opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustus sekä Kopioston valokopioinnista käännösalan osalta liitolle tilittämät kollektiivikorvaukset. Vuonna 2017 Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi liitolle toiminta-avustuksena 55 000 euroa.

Liiton tilintarkastajana toimi KHT, KTM Tuire Mannila ja varatilintarkastajana KHT-yhteisö BDO Oy.